

Inleiding

Inleiding

Begroten is vooruitkijken. In onze begroting kijken we zelfs meerdere jaren vooruit, met de focus op het eerstvolgende begrotingsjaar. In dit geval 2021. Vooruitkijken is dit keer complex door onzekerheden omtrent de uitkering uit het gemeentefonds, de effecten en mate van doorwerking van de coronamaatregelen en de economische ontwikkeling. Naast de hiervoor genoemde thema's gaan wij verder in op de ombuigingen, een proces dat de komende jaren naar verwachting de aandacht vraagt.

Economische ontwikkeling

Volgens de MEV (Macro Economische Verkenningen) 2021 verwacht het Centraal Plan Bureau (CPB) dat de economie in 2020 5% krimpt. Na een forse terugval in het tweede kwartaal 2020 zal de economie vanaf het derde kwartaal weer groeien. Voor 2021 wordt een economische groei van 3,5% verwacht. Men gaat dan uit van het opheffen van de beperkende coronamaatregelen. Als er een nieuwe lockdown komt, verwacht men ook een krimp van de economie in 2021. Het volgende overzicht geeft duidelijk de belangrijkste kerncijfers weer:

Basisraming	2019	2020	2021
Ongekende daling bbp, gevolgd door onvolledig herstel	1,7	-5,0	3,5
Werkloosheid loopt in 2021 verder op	3,4	4,3	5,9
Statische koopkracht volgend jaar lager	1,0	2,2	0,8
Ook volgend jaar nog groot begrotingstekort overheid (%bbp)	1,7	-7,6	-5,1
Schuldquote vlakt af op fors hoger niveau (%bbp)	48,7	59,9	62,0

Financiële onzekerheid gemeente

Alle gemeenten, zo ook Papendrecht, hebben te maken met financiële onzekerheid. Die onzekerheid wordt veroorzaakt door een complex samenspel tussen diverse onderwerpen. Denk daarbij aan de gevolgen van de coronamaatregelen (wereldwijd) voor de economie, de mogelijke compensatie vanuit het rijk voor de oplopende tekorten in het sociaal domein, de uitgestelde wijziging van de financiële verdeling tussen gemeenten, de gevolgen van de septembercirculaire en de ombuigingen. Wij anticiperen op die onzekerheid, maar zijn tegelijkertijd terughoudend in het doen van voorspellingen voor de latere jaren in de planperiode. Er kan in de tussentijd veel veranderen. De omvang van de oplopende tekorten maakt dat we naar alle waarschijnlijkheid niet kunnen vasthouden aan onze vaste gebruiken. We moeten onze financiële denkwereld, over wat kan in Papendrecht, oprekken. Daarbij is het van belang bij ombuigingen niet alleen te denken in termen van korten van budgetten, maar ook te denken in kansen.

Ombuigingen

De begroting 2021 sluit met een overschot van ruim een half miljoen euro. In de financiële begroting is de opbouw van het overschot aangegeven. Dit overschot wordt bereikt door ombuigingen door te voeren die zo min mogelijk effect hebben in de samenleving. Door de coronamaatregelen en de beperkte mogelijkheden om goed met elkaar te overleggen is de bij de kaderbrief 2021-2025 aangegeven werkwijze uitgevoerd. Inmiddels is het ombuigingsproces in gang gezet en zijn de middellange en lange termijn ombuigingen onderwerp van gesprek. Gezien de omvang van de aangegeven ombuigingsmogelijkheden en de effecten daarvan in de samenleving zien wij een getrappt proces als meest logische en gewenste variant. We richten ons in eerste instantie vooral op de middellange termijn, de jaren 2022 en 2023, en zetten de koers uit voor de ombuigingen in de jaren daarna. Wij ondersteunen een sterke lobby richting het rijk om de financiële tekorten bij gemeenten te beperken door extra structurele gelden.

Participatie van en met betrokkenen en belanghebbenden maakt deel uit van het ombuigingsproces. Wij moeten alert zijn en goed de vinger aan de pols houden bij stakeholders om signalen uit de samenleving te krijgen. Daarbij hoort ook het in beeld brengen en beoordelen van de effecten van ons handelen.

De uitwerking van de gekozen ombuigingsmogelijkheden en de businesscases vragen veel ambtelijke inzet. Daarnaast zijn er nieuwe taken en thema's die extra inzet vragen. Het is te verwachten dat de uitwerking en invoering van maatregelen onder druk komt te staan als de inzet zich teveel concentreert binnen teams of personen. Voor (externe) ondersteuning denken wij (een deel van) de gelden voor nieuw beleid te gebruiken (als andere budgetten geen mogelijkheden bieden).

Indicatoren en streefwaarden

Naast de verplichte indicatoren, geven we naast algemene tabellen gebaseerd op de gegevens in 'waar staat je gemeente' op onderdelen in de begroting 2021 streefwaarden. We hadden die indicatoren en streefwaarden graag opgenomen na overleg met een kleine vertegenwoordiging vanuit de gemeenteraad. Dat is door de coronamaatregelen niet mogelijk gebleken. Wij gaan in de aanloop naar de begroting 2022 graag in overleg met een vertegenwoordiging uit de gemeenteraad over indicatoren en streefwaarden. Wij hebben nu indicatoren opgenomen waarbij we vaak de gewenste ontwikkelrichting hebben aangegeven.